N:o 14/1941.

Landskapsnämndens framställning till Landstinget med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet under 1942.

Den alltjämt rådande krisen med åtföljande varuknapphet och stegrade priser har givetvis i viss mån tryckt sin stämpel även på det statsförslag för landskapet som härmed överlämnas till Landstingets behandling. Nya anslag och ökade anslag bära vittne därom.

På vanligt sätt redogöres här i korthet för de viktigaste föreslagna ändringarna eller tilläggen.

A. INKOMST.

EGENTLIGA INKOMSTER.

Första avdelningen.

Närings- och nöjesskatter.

Inkomsten i form av såväl närings- som nöjesskatter torde kunna beräknas något högre än hittills.

Andra avdelningen.

Inkomst från staten tillhörig egendom.

Inkomsten genom försäljning av virke har av forstavdelningen beräknats nedgå till 250.000 mark, medan inkomsten vid Jomala gård av föreståndaren uppskattats stiga till 99.000 mark.

Tredje avdelningen.

Inkomster av blandad natur.

Plantskolans såväl inkomster som utgifter ha beräknats stiga till 25.000 mark och diverse inkomster under denna avdelning till 10.000 mark.

B. UTGIFT.

EGENTLIGA UTGIFTER.

Andra huvudtiteln.

Landskapsstyrelsen.

Första momentet, Avlöningar, föreslås ändrat så tillvida att avlöningen för arkeologen ändras från 43.500 mark till 52.500 mark. Anledningen härtill är att innehavaren av tjänsten höjt sin kompetens så att detta blivit möjligt. Enligt överenskommelseförordningen angående fornminnesvården i landskapet skall landskapsarkeologen åtnjuta samma löneförmåner som motsvarande tjänsteman vid arkeologiska kommissionen i riket. De tjänstemän, som i detta avseende kunna komma ifråga till jämförelse, äro avdelningsföreståndare, lön 63.000 mark, intendenterna, lön 52.500 mark och amanuenserna, lön 43.500 mark. Landskapsarkeologens arbetsuppgifter innesluter inom sig alla dessa tjänstemäns för så vitt det gäller landskapet jämte det landskapsarkeologen i egenskap av sakkunnig ledare för fornminnesvården i landskapet i vissa avseenden motsvarar statsarkeologen i riket. Tjänsten borde därför uppenbarligen från början ha placerats i den klass, där grundlönen utgör 52.500 mark. Detta skedde emellertid icke, bl.a. emedan innehavaren av tjänsten icke innehade sådan kompetens att detta blev möjligt. Överenskommelseförordningen gör därför undantag för nuvarande innehavaren. Då kompetensen emellertid numera inte ställer hinder i vägen, har landskapsnämnden ansett att en ändring bör fås till stånd. Landskapsnämnden har även vidtagit förberedelser för en ändring av instruktionen för tjänsten i sådan riktning att varje fara för kompensationsvägran skall bli undanröjd.

Löneförhöjningen skall förövrigt utgå först sedan instruktionen ändrats i berörd riktning.

Anslagen under momenten 4 och 5, Tryckningskostnader och Expensmedel, föreslås höjda, emedan utgifterna för dessa ändamål stegrats avsevärt på grund av dyrtiden.

Tredje huvudtiteln.

Polisvården.

Från den 1 juli innevarande år hava polisernas i riket löner höjts, och har landskapsnämnden ansett att en motsvarande löneförbättring själv fallet bör företagas i landskapet och därför föreslagit en höjning av avlöningsanslagen både för stadens och landsbygdens poliser.

Förhållandena torde även under 1942 nödvändiggöra anställandet av extra konstaplar på landsbygden, varför nödigt anslag för ändamålet här observerats.

Fjärde huvudtiteln.

Hälso- och sjukvården.

Här föreslagen höjning av anslagen för Ålands allmänna sjukhus har blivit nödvändig på grund av dyrtiden. Likaså höjningen av vissa anslag för Kumlinge sjukstuga.

Då kommunerna i riket beviljats bidrag till utgivande av dyrtidstillägg åt barnmorskorna under detta år och anslag för samma ändamål begärts även för 1942, bör bidrag utgivas även åt landskapets kommuner till lika stora dyrtidstillägg åt deras barnmorskor för inkommande år. För ändamålet erfordras c:a 27.000 mark. Då frågan emellertid icke ännu är definitivt avgjord i riket vad 1942 beträffar, har landskapsnämnden ansett lämpligt att anslaget betecknas som förslagsanslag.

Då det blivit utrett, att kommunerna icke äro skyldiga att deltaga i en dispensärbyrås allmänna utgifter och Folkhälsan på Åland därför ej kan påräkna kommunalt understöd till nämnda utgifter, som i riket täckas i sin helhet med statsmedel, har landskapsnämnden ansett skäl föreligga att höja anslaget för dispensärverksamhet, så att det räcker till dessa kostnader, givetvis under förutsättning att förhållandena medgiva verksamhetens bedrivande under inkommande år.

När Grelsby sjukhus begynte sin verksamhet överflyttades alla sinnessjuka från Åland i fastlandets sjukhus dit, bl.a. en fiskarson Karlström, född i Kökar, därifrån han utflyttat till Åbo, innan han drabbades av sinnessjukdom. Han hade under sin mångåriga vistelse på statens sinnessjukhus alltid haft friplats och därför hade hans hemmahörighet aldrig blivit juridiskt hållbart fastställd. När denna hemmahörighet vid överflyttningen blev aktuell, saknade han hemortsrätt. Ingen kommun kunde därför åläggas att betala vårdavgifterna för honom och följden därav var, att Grelsby sjukhus ingen ersättning fick för vården och underhållet av honom från den 18 oktober 1934 till den 1 januari 1937, från vilken dag landskapsnämnden beslöt att avgifterna för honom skulle erläggas ur landskapsmedel. Vid fattandet av detta beslut uttalade emellertid landskapsnämnden att avgifterna för den gångna tiden även borde betalas av landskapet, så snart landstinget beviljat härtill behövligt anslag. Saken föll dock i glömska ända till dess sjukhusledningen senaste sommar erinrade sig landskapsnämndens löfte och kom in med framställning om att få ut den utlovade ersättningen, belöpande sig till Mk. 18.362:50.

Femte huvudtiteln.

Undervisningsväsendet.

Förändringarna av anslagen till avlöningar vid Ålands lyceum hava föranletts av en lärares avgång och av att en lektor uppflyttats i högre löneklass vid ernådd viss tjänstetid. Förhöjningen av mom. 6 och 7 har föranletts av dyrtiden. Elevernas vid Ålands lyceum hälsotillstånd borde liksom vid rikets motsvarande läroverk undersökas av läkare. För detta ändamål har ett anslag om 2.000 mark här föreslagits.

Lärotiden vid rikets tekniska läroverk har förkortats från 3 till 2 år och samtidigt har läsåret förlängts från sex till nio månader. Detta förlänger arbetstiden för lektorerna med 3 månader per år och har föranlett tjänsternas uppflyttning två löneklasser. I enlighet med överenskommelseförordningen skall därför lektorernas vid navigationsskolans maskintekniska avdelning grundlöner utgå med 52.500 mark per år. I enlighet därmed har anslaget till avlöningar vid Mariehamns högre navigationsskola ändrats.

Hittills har en del av elevavgifterna vid den maskintekniska avdelningen överförts till en fond, från vilken elevunderstöd utbetalats. Detta har numera vid rikets tekniska skolor ändrats så att elevavgifterna i sin helhet inlevereras till staten och elevunderstöd utgivas ur ett för detta ändamål i budgeten upptaget anslag. För att möjliggöra ett ordnande av denna detalj på samma sätt vid maskintekniska avdelningen, har anslaget till understöd åt mindre bemedlade elever höjts så att det motsvarar vad som kan utges för båda avdelningarna vid skolan.

Anslagen till värme och lyse och till skolplanens underhåll vid Å-

lands lantmannaskola hava i någon mån höjts enligt föreståndarens förslag.

I regeringens förslag till budget för riket under 1942 har upptagits anslag till understöd för utgivande av temporärt dyrtids- och familjetillägg åt lärare anställda vid privata skolor i huslig ekonomi och hemslöjd och har landskapsnämnden ansett att samma förfarande bör tillämpas i landskapet och därför här föreslagit därtill nödigt anslag, vilket självfallet skall användas på samma sätt och efter samma grunder som följas i riket.

På grund av att hyran för museet höjts med 3.000 mark, har anslaget för museiändamål höjts med samma belopp.

Sjätte huvudtiteln.

Näringarnas främjande.

Landskapsnämnden anser det sakligt och formellt riktigast att byggnadsinstruktörens arvode, som hittills utgått ur anslaget till jordbrukets-, häst- och boskapsskötselns främjande, upptages som ett skilt anslag under kapitlet konsulentverksamheten och därför här infört beloppet.

Landskapsnämnden, som anser att anslaget till bidrag för skogsförbättringsarbeten kunde vara större, har dock icke föreslagit en höjning av detsamma, emedan det icke ens sådant det nu är brukar helt utnyttjas av skogsägarna.

Sedan lantbruksklubbverksamheten fått sådan omfattning att nya ledare erfordras för densamma, har landskapsnämnden ansett skäl föreligga att höja anslaget för densamma.

Försöksverksamheten har numera, sedan de förberedande arbetena slutförts på det blivande försöksfältet i Godby, utvidgats att omfatta även trädgårdsförsök och har nödigt anslag för denna nya verksamhet observerats under mom. 8 i tredje kapitlet av denna huvudtitel. Momentet har för bättre översikts skull uppdelats i tre avdelningar efter användningen.

Texten för mom. 4 i IV kap., Fisket, har ändrats till "Förbättrande av fiskleder och fiskhamnar" för att möjliggöra en allsidig användning av anslaget.

Landskapets procentuella andel i premier för försäkrade fiskredskap har visserligen sänkts, men genom den starka prisstegringen på sådana och därmed följande ökning av försäkringsvärdet liksom ock förstoring av försäkringsbeståndet under innevarande år har nödvändiggjort en ökning av premieanslaget. Anslaget till propagandakurser för beredning av torrfisk av torsk har såsom obehövligt för närvarande uteslutits.

Sjunde huvudtiteln.

Kommunikationerna.

På grund av den allmänna prisstegringen har en höjning av anslagen till såväl sommar- som vinterväg- och färjhållningen blivit nödvändig.

Landskapsnämnden anser det vara riktigast att landskapets vägmästare, vars uppgifter närmast överensstämma med byggmästarnas för vägväsendet i riket, kallas vägbyggmästare och från början av nästa år erhåller grundlön. Denna föreslås till samma belopp, 28.500:-, som för äldre byggmästare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tjänst och innebär att nuvarande innehavarens av tjänsten förmåner i sak bliva ungefär desamma

som nu och att ett nytt anslag till ålders- och familjetillägg blir nödvändigt. Anslaget resor och dagtraktamenten har höjts för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna.

Sedan ett antal år hava understöden åt kommunerna för inlösen av mark till omläggning och förbättring eller nybyggnad av landsvägar bokförts sålunda att understöd för markinlösen till förbättringar förts på anslaget till sådana och understöd för markinlösen till nybyggnader på härtill avsett anslag, när de varit åtskilda och när endast ett anslag funnits för båda nämnda arter av vägarbeten, ha alla marklösenunderstöd påförts detta. Formellt är dock understöden att hänföra till egentliga utgifter och bör därför anslag för detta ändamål observeras under denna (sjunde) huvudtitel. Under inkommande år erfordras anslag, såvitt vederbörande kommuner därom anhålla, till understöd för inlösen av mark till de detta år påbörjade vägarbetena i Föglö och Kökar. Visserligen gå båda vägarna till huvudsaklig del över impediment, men de områden, som hava värde och skola ersättas, bliva ändå rätt avsevärda, emedan det i båda fallen rör sig om flera kilometers sträckor. Exakt kan dock icke värdet nu uppgivas, men torde det icke överstiga 10.000 mark. Understöden skola dock härefter som hittills utgivas efter samma grunder som i riket och borde anslaget därför kunna betecknas som förslagsanslag.

Med anledning av en framställning från landskapets folkskolinspektor att landskapsnämnden måtte vidtaga sådana åtgärder att den planerade vägen från Önningeby till Mariehamn blev till sin sträckning definitivt bestämd för att Jomala kommun måtte kunna placera den blivande

folkskolan i Kalmare distrikt på ett lämpligt sätt i förhållande till vägen, har landskapsnämnden behandlat denna vägfråga och ansett sakligt riktigt att den blivande vägens sträckning bestämmes, förrän skolan placeras. Detta kan ske endast genom att vägområdet inlöses. Landskapsnämnden har beräknat att för detta ändamål erfordras cirka 40.000 mark.

Anslaget till landskapsnämndens disposition för vägändamål föreslås höjt, emedan förhållandena göra detta av behovet påkallat.

Mom. 1 i II kap., Gästgiveri- och skjutshållningen, har höjts så att det motsvarar de faktiska kostnaderna.

Texten till mom. 3 i III kap., Sjökommunikationerna, har ändrats och anslaget förhöjts med tanke på att nyanläggning av ångbåtsbryggor är av behovet både i Vårdö och Brändö (Lappo). Landskapsnämnden har ännu ej fattat definitiv ståndpunkt i dessa frågor, men utgår ifrån att endast en brygga kan komma ifråga till utförande under 1942. Därvid borde hänsyn givetvis tagas till alla på saken verkande omständigheter, bl.a. även vederbörande kommuners inställning. Vårdö kommun har tillsvidare ställt sig avvisande till frågan om deltagande i bryggan. Dess inställning är tydligen beroende av att kommunen som helhet icke har så stort behov av ångbåtsbryggan i Båthusviken, varom här är fråga. Detta har åter sin förklaring däri att Vårdö genom den provisoriska färjförbindelsen står i daglig kommunikation med Mariehamn och hela fasta Åland och genom ångbåtsbryggorna i Grundsunda, Töftö och Horsholm dessutom kan ernå förbindelse med Åbo och Mariehamn. Båthusviks-bryggan är givetvis främst av betydelse för Vargata och därnäst för Lövö och Vårdö by. Brändö kommun är mera intresserad, då det gäller bryggan i

Lappo, i det att densamma förbundit sig att deltaga med 10.000 mark. Bryggan i Lappo kommer att få sin betydelse därigenom att den sätter Brändö i förbindelse med Ålandsbåtarna och därigenom med Åland. Landskapet har under många år subventionerat en motorbåtslinje mellan Brändö och Kumlinge för samma ändamål. Detta är numera icke möjligt. Den enda väg, som nu står till buds för att få Brändö förenat med Åland, är skapande av förbindelse med Ålandsbåtarna och för framtiden innebär detta att det stora vatten, som skilt Brändö från en sådan förbindelse, bortfallit och att färdvägen reduceras med c:a en tredjedel. Bryggan bleve även av betydelse för Aranda-trafiken. Dess byggande måste dock givetvis bliva beroende på om sjöfartsstyrelsen kan utlova belysning av farleden till densamma.

Lappo-bryggan kan givetvis användas direkt endast av Lappo by, medan övriga byar måste taga sig sjöledes till densamma. Men förhållandena äro likartade i Kumlinge, där tre av kommunens fyra byar hava längre eller kortare sjöväg till ångbåtsbryggan, liksom för övrigt i hela yttre skärgården.

Det vore önskvärt att den för Brändö kommuns förenande med Åland behövliga bryggan kunde placeras mera centralt i socknen, men då båtarna i sådant fall komme att lämna den på sidan om sin rutt, har ett sådant önskemål endast teoretiskt intresse.

Vid avgörandet av frågan om vilken brygga som först borde komma till utförande bör också observeras att Vargata bryggan icke förorsakar de angörande båtarna nämnvärt större olägenheter nu än förut och att den behjälpligt kan betjäna allmänheten även om den är dålig och reserv-

bryggor finnas ju på flere ställen, utom de redan nämnda den för Arandatrafiken avsedda vid Hullvikudden, medan i Brändö tillsvidare icke finnes en enda brygga, som man kan få Ålandsbåtarna att angöra.

Vårdö brygga kan på ny plats byggas på pålar och beräknades senaste vinter till 28.000 mark. Lappo bryggan måste utföras med kistor och beräknades samtidigt till 58.000 mark, därav virket ensamt beräknades till 27.000 mark,

Nionde huvudtiteln.

Anslag för av landskapet disponerad statsegendom.

Anslagsförändringarna ha skett i enlighet med forstavdelningens förslag och grunda sig på en plan att huvudsakligen bränn- och pappersved men därjämte även något stock skall komma att avverkas.

Hittills har landskapsnämnden i enstaka fall och på skild ansökan brukat till allmännyttiga ändamål utgiva mindre mängder virke från landskapets skogar utan att detta varit observerat i budgeten. Då emellertid anspråken numera stegrats därhän, att ett tillmötesgående av dem kan bliva av ekonomisk betydelse, har landskapsnämnden ansett sakligt riktigast att en begränsning på förhand verkställes genom reserverande av virke till ett visst belopp för ändamålet i landskapsbudgeten på samma sätt som sker i riksbudgeten. Upplysningsvis kan meddelas, att värdet av den ved barnhemmet på Prästö räknar med att få efter nuvarande pris stiger till c:a 10.000 mark.

Anslaget för Jomala gård är höjt efter föreståndarens förslag.

Anslagen till underhållskostnader hava höjts på grund av den allmänna prisstegringen.

Tionde huvudtiteln.

Diverse anslag.

Ränteanslaget har sänkts så mycket som beräknats bliva möjligt, sedan det inom den närmaste tiden motsedda utjämningsbidraget för sistförflutna treårsperiod erhållits och anslaget till pensioner höjts för att det bättre måtte motsvara det faktiska behovet, likaså anslaget till oförutsedda utgifter, som detta år utnyttjats och som landskapsnämnden antagligen blir tvungen att även nästa år utnyttja till vikariearvoden för inkallade tjänstemän.

Sedan under innevarande år flera behjärtansvärda initiativ till främjandet av naturskyddet tagits, bl.a. i Finström, där både församlingen och lantmannagillet redan vidtagit åtgärder av sådan art, har landskapsnämnden ansett skäl föreligga att i någon mån höja anslaget till naturskyddsåtgärder på det att utgivande av mindre understöd till åtgärdernas fullföljande måtte bliva möjligt.

Anslagen under mom.14-17 till temporära tillägg av olika slag åt tjänstemän i landskapet äro avsedda att användas i noggrann överensstämmelse med de grunder, som fastställas för motsvarande anslags användning i riket. Beträffande anslaget till temporära tilläggspensioner önskar landskapsnämnden påpeka att det efter förhållandena just nu hade bort sättas till 80.000 mark, men då personer, som åtnjuta flera pensioner, skola få tillägg för endast en, har det tillägg om 2.400 mark, som eljest bort utgå till f.d. landskapsagronomen Lönegren, kunnat frångragas.

Elfte huvudtiteln.

Av de för ett år sedan nyinredda sköterskerummen vid Ålands allmänna sjukhus saknar ett möbler och har anslag till dess möblering därför här upptagits.

Under senaste sommar anhöll föreståndaren för Ålands lantmannaskola om rätt att bygga en balkong för andra lärarbostaden och om ett 1.800 marks anslag för ändamålet. Landskapsnämnden biföll framställningen såtillvida att landskapsnämnden utfäste sig att i 1942 års budget upptaga anslaget ifråga, varjämte andra läraren beviljades rätt att på egen risk låta utföra balkongen genast. I enlighet med denna utfästelse har anslaget till balkongen här föreslagits.

Anslaget till vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten har med anledning av den allmänna prisstegringen höjts med 25 procent.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsamt föreslå

att Landstinget måtte fastställa bilagda förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet under 1942 och

bemyndiga landskapsnämnden att upptaga för dess utjämnande erforderliga lån.

Mariehamn den 4 november 1941.

På landskapsnämndens vägnar:

Viktor Strandgård

Hermes Eker

Förslag
till
ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1942.

Kap.mom.

A. INKOMST.

EGENTLIGA INKOMSTER.

Första avdelningen.

Inkomster, vilka jämlikt § 21 i lagen av den 6 maj 1920 om självstyrelse för Åland tillfalla landskapet.

I. **Näringsskatter.**

1. Apotekareavgifter och övriga näringsskatter 40.000:-

I kap. 40.000:-

II. **Nöjesskatter.**

1. Stämpelskatt 100.000:-

II kap. 100.000:-

I Avd. 140.000:-

Andra avdelningen.

I. **Inkomst från staten tillhörig egendom.**

1. Arrenden av boställen och fiskerier 60.000:-
2. Räntor av jordinlösningsfonden 30.000:-
3. Försäljning av virke 250.000:-
4. Hyra för mangårdsbyggnaden å Pehrsberg 6.000:-
5. Inkomst från Jomala gård 99.000:-
6. Diverse inkomster 1.000:-

I kap. 446.000:-

II Avd. 446.000:-

Tredje avdelningen.

I. **Inkomster av blandad natur.**

1. Elevavgifter och övriga inkomster från Ålands lyceum 75.000:-
2. Elevavgifter och övriga inkomster från högre navigationsskolan i Mariehamn 5.000:-
3. Legosängsavgifter och övriga inkomster från Ålands allmänna sjukhus 145.000:-
4. Legosängsavgifter och övriga inkomster från sjukstu-

Kap.mom.

gan i Kumlinge 20.000:-

5. Försäljning av plantskolealster 25.000:-

6. Mariehamns stads andel i kostnaderna för polisväsendet 107.066:65

7. Avgifter för jaktkort 7.000:-

8. Diverse inkomster 10.000:-

I kap. 394.066:65

III Avd. 394.066:65

Fjärde avdelningen.

I. 1. Förskott 5.500.000:-

2. Lån 7.554.465:85

I kap. 13.054.465:85

IV Avd. 13.054.465:85

Summa inkomster Mk.14.034.532:50

B. UTGIFT.

EGENTLIGA UTGIFTER.

Första huvudtiteln.

Landstinget.

I.

1. Landstingsmedlemmarnas arvoden och resekostnader (förslagsanslag) 200.000:-

2. Allmänna landstingskostnader (förslagsanslag) 25.000:-

3. Arvode åt landstingets sekreterare (förslagsanslag) .. 10.000:-

4. Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag) 10.000:-

5. 1 kanslist och renskriverska, grundlön 19.500:-

6. Ålderstillägg (förslagsanslag) 3.120:-

7. Stenografer (förslagsanslag) 15.000:-

8. 1 ekonom och bibliotekarie, arvode 4.800:-

9. Hyra för landstingets sessionssal och kansli jämte lyse och städning (förslagsanslag) 50.000:-

10. För exkursioner och expertutlåtanden till landstingets disposition (förslagsanslag) 5.000:-

I kap. 342.420:-

I Ht. 342.420:-

Andra huvudtiteln.

I. Landskapsstyrelsen.

1. Avlöningar:

1 lantråd, grundlön	72.000:-	
1 sekreterare, "	63.000:-	
1 kamrerare, "	48.000:-	
1 förstmästare, "	52.500:-	
1 agronom, "	52.500:-	
1 arkeolog, "	52.500:-	
1 registrator och arkivarie, grundlön	25.500:-	
1 kassör, grundlön	19.500:-	
1 kanslist, "	19.500:-	
1 renskriverska, "	16.800:-	
1 bokförare, "	16.800:-	
1 vaktmästare, "	18.000:-	
Hyresbidrag åt lantrådet	10.000:-	466.600:-

2. Ålders- och familjetillägg (förslagsanslag)	45.000:-
3. Ledamöternas i landskapsnämnden arvoden och resekostnader (förslagsanslag)	55.000:-
4. Tryckningskostnader (förslagsanslag)	20.000:-
5. Hyra för landskapsnämndens kansli jämte lyse samt städningshjälp (förslagsanslag)	110.000:-
6. Expensmedel	60.000:-
7. Landskapsnämndens dispositionsmedel	10.000:-
8. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	40.000:-
9. Semestervikariearvoden	2.000:-

I kap. 808.600:-

II Ht. 808.600:-

Tredje huvudtiteln.

Polisvården.

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön	39.000:-	
1 överkonstapel, "	27.000:-	
2 äldre konstaplar, " à 24.000:-	48.000:-	

4 yngre konstaplar, grundlön å 22.500:- 90.000:-

Beklädnadshjälp 12.000:- 216.000:-

2. Avlöning av extra konstaplar:

året om (förslagsanslag) 42.000:-

sommartid (förslagsanslag) 14.000:- 56.000:-

3. Ålders- och familjetillägg (förslagsanslag) 37.000:-

4. Renskrivnings- och expensmedel 5.000:-

5. Telefonavgifter och underhåll 2.700:-

6. Polisernas beväpning, utrustning och uniformering 2.300:-

7. Ersättning för under tjänsteutövning förstörda kläder 200:-

8. Till landskapsnämndens disposition för polisinrättningen i Mariehamn 2.000:-

I kap. 321.200:-

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

6 äldre poliskonstaplar, grundlön å 18.000:- 108.000:-

9 yngre poliskonstaplar, grundlön å 16.800:- 151.200:-

Beklädnadshjälp åt 15 st. poliser å 900:- 13.500:- 272.700:-

2. Extra konstaplar å 15.600:- 31.200:-

3. Ålders- och familjetillägg åt landspoliser (förslagsanslag) 40.000:-

4. Resekostnadsersättning och telefonsamtalsavgifter för länsmän och poliser 4.000:-

5. Till landskapsnämndens disposition för polisväsendet på landet 3.000:-

II kap. 350.900:-

III Ht. 672.100:-

Fjärde huvudtiteln.

Hälso- och sjukvården.

I. Läkare.

1. Bidrag till kommunalläkare 7.000:-

2. Bidrag till avlönande av kommunaldjurläkare 4.000:-

3. 1 distriktsläkare, grundlön 57.000:-

4. Ålderstillägg (förslagsanslag) 2.000:-

5. Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag) . 25.000:-

I kap. 95.000:-

II. Ålands allmänna sjukhus.

1. Avlöningar:

1 läkare, grundlön 48.000:-

1 predikant, arvode 2.100:-

1 ekonom, grundlön 13.500:-

1 översköterska, grundlön 18.000:-

5 sköterskor, grundlön à 16.800:- 84.000:-

1 kosthållsföreståndarinna, grundlön 13.500:-

1 vaktmästare och maskinskötare, grundlön (egen kost) 15.600:-

Tilläggslön för kompetenta sköterskor 7.200:-

Betjäning 48.000:- 249.900:-

2. Alders- och familjetillägg (förslagsanslag) 20.000:-

3. Semestervikariearvoden:

för personalen (förslagsanslag) 10.000:-

för läkaren 3.000:- 13.000:-

4. Kosthållningen (förslagsanslag):

kost för personalen och en praktikant, 5.840 dagar 70.080:-

kost för 9.500 sjukvårdsdagar .. 114.000:- 184.080:-

5. Medicinalier, förbandsmaterial och instrument 90.000:-

6. Värme och lyse (förslagsanslag) 100.000:-

7. Diverse utgifter 25.000:-

8. Tvätt 6.000:-

9. Underhåll av inventarier 30.000:-

10. Till landskapsnämndens disposition för sjukhuset ... 10.000:-

11. Sjukhusområdets underhåll 2.000:-

II kap. 729.980:-

III. Kumlinge sjukstuga.

1. Avlöningar:

1 läkare, arvode 2.400:-

Kap.mom.

	1 sköterska, grundlön	16.800:-	
	1 ekonom och gårdskarl, arvode	12.000:-	
	Tilläggslön åt kompetent sköterska	1.200:-	
	Betjäning	14.400:-	46.800:-
2.	Ålderstillägg (förslagsanslag)		1.500:-
3.	Semestervikariearvoden		3.550:-
4.	Kosthållning för sköterska, patienter och betjäning (förslagsanslag)		35.040:-
5.	Medicinalier och förbandsmaterial		8.000:-
6.	Värme och lyse (förslagsanslag)		35.000:-
7.	Inventariernas underhåll		2.000:-
8.	Diverse utgifter		4.000:-
9.	Områdets underhåll		1.500:-
10.	Till landskapsnämndens disposition för sjukstugan		3.000:-

III kap. 140.390:-

IV. Övrig hälso- och sjukvård.

1.	Bidrag till upprätthållande av ett sjukhus i Mariehamn	24.000:-
2.	Bidrag till avlönandet av barnmorskor (förslagsanslag)	170.000:-
3.	Bidrag till dyrtidstillägg åt i landskapets kommuner anställda barnmorskor (förslagsanslag)	27.000:-
4.	För hälso- och sjukvårdsändamål till landskapsnämndens disposition	35.000:-
5.	För föreningen Folkhälsan på Åland	5.000:-
6.	För dispensärverksamhet	75.000:-
7.	Understöd åt Ålands barnbördshus	30.000:-
8.	Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (förslagsanslag)	220.000:-
9.	Kostnader för 3 fripLatser å 32:- per dag å Grelsby sjukhus	35.040:-
10.	Bidrag till ett apotek i Kumlinge	30.000:-
11.	För moderskapsrådgivning och främjande av spädbarnsvård	8.000:-
12.	Underhållskostnader för sinnessjuke Frans Gustav Alfred Karlström 18 oktober 1934 - 31 december 1936	18.362:50

IV kap. 677.402:50

IV Ht. 1.642.772:50

Femte huvudtiteln.

Undervisningsväsendet.

I. ..... **Ålands lyceum.**

1. Avlöningar:

6 äldre lektorer, grundlön å 48.000:-	288.000:-	
1 äldre lektor, grundlön	43.500:-	
1 yngre lektor, "	43.500:-	
1 yngre lektor, "	39.000:-	
1 gymnastiklärarinna, grundlön	30.000:-	
1 gymnastiklärare, "	30.000:-	
1 teckningslärare, "	25.500:-	
1 sånglärare, arvode	8.400:-	
1 vaktmästare, grundlön	18.000:-	
1 eldare - gårdskarl, grundlön	18.000:-	
Rektorsarvode	8.000:-	551.900:-

2. Ålders- och familjetillägg (förslagsanslag)	60.000:-
3. Timlärar- och tjänstgöringsarvoden (förslagsanslag)	140.000:-
4. Undervisningsmateriel	5.000:-
5. Värme och lyse (förslagsanslag)	70.000:-
6. Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (förslagsanslag)	6.000:-
7. Diverse utgifter	13.000:-
8. Läkarundersökning av elevernas hälsotillstånd	2.000:-

I kap. 847.900:-

II. **Folkskolväsendet.**

1. Folkskolinspektorn, grundlön	48.000:-
2. Folkskolinspektorn, ålderstillägg (förslagsanslag) .	5.760:-
3. Folkskolinspektorns kansli- och hyresmedel	6.000:-
4. Folkskolinspektorns resekostnader (förslagsanslag) .	10.000:-
5. Bidrag åt Mariehamns stad för upprätthållande av dess folkskolväsen (förslagsanslag)	80.000:-
6. Avlöning åt folkskollärare (förslagsanslag)	1.385.000:-
7. Ålders- och familjetillägg åt lärare (förslagsanslag)	220.000:-
8. Timarvoden (förslagsanslag)	210.000:-
9. Byggnadshjälp åt landskommunerna (förslagsanslag) ..	100.000:-
10. Understöd åt landskommunerna (förslagsanslag)	700.000:-

Kap.mom.

11. Extra understöd åt landskapets fattigaste och glest befolkade landskommuner (förslagsanslag) 50.000:-

12. Biblioteks- och resestipendiemedel 3.200:-

13. Sjukhjälp åt folkskollärare (förslagsanslag) 4.000:-

14. Abnormundervisningens främjande (förslagsanslag) ... 2.000:-

..... II kap. 2.823.960:-

III. Mariehamns högre navigationsskola.

1. Avlöningar:

- 1 föreståndare, grundlön 39.000:-
- 1 " , arvode 3.600:-
- 1 lektor i maskinteknik, grundlön 52.500:-
- 1 lektor, grundlön 52.500:-
- 1 förste lärare, grundlön 33.000:-
- 1 andre lärare, " 30.000:-
- 1 vaktmästare, " 18.000:- 228.600:-

2. Alders- och familjetillägg (förslagsanslag) 16.900:-

3. Tjänstgörings- och timarvoden (förslagsanslag):

..... för navigationsskolavdelningen . 99.750:-

..... för maskintekniska avdelningen . 49.020:- 148.770:-

4. Undervisningsmateriel:

..... för navigationsskolavdelningen . 4.000:-

..... för maskintekniska avdelningen . 4.000:- 8.000:-

5. Värme och lyse (förslagsanslag) 70.000:-

6. Expensmedel:

för navigationsskolavdelningen . 3.600:-

..... för maskintekniska avdelningen . 2.000:- 5.600:-

7. Understöd för mindre bemedlade elever (båda avdeln.) 3.000:-

8. Allmänbildande föredrag 2.000:-

9. Diverse utgifter 3.800:-

III kap. 486.670:-

IV. Ålands lantmannaskola.

1. Avlöningar:

Föreståndare, grundlön och arvode 42.000:-

..... Andre lärare, " 36.000:-

.. Biträdande lärare, arvode 8.000:- 86.000:-

2. Alders- och familjetillägg (förslagsanslag) 5.280:-

Kap.mom.

3. Värme och lyse (förslagsanslag) 22.000:-
4. Undervisningsmateriel 1.500:-
5. Expensmedel 6.000:-
6. Understöd för mindre bemedlade elever 5.000:-
7. Underhåll av trädgården, skolplanen och dess stängsel 1.000:-
8. Slöjdverktyg 500:-
9. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 3.500:-

..... IV kap. 130.780:-

V. Övriga läroinrättningar.

1. Ålands folkhögskola (förslagsanslag):
   Understöd 170.000:-
   Understöd åt mindre bemedlade elever 10.000:- 180.000:-
2. För anordnande av ambulerande lanthushållsskolkurser (förslagsanslag) 64.000:-
3. Hemslöjdsskolor (förslagsanslag) 100.000:-
4. Bidrag till temporära dyrtids- och familjetillägg åt lärare vid privata skolor i huslig ekonomi och hemslöjd (förslagsanslag) 30.000:-
5. Ålands ambulerande sjömansskola 17.000:-
6. Kock- och stuertskolan:
   a) bidrag 43.500:-
   b) för allmänbildande undervisning 2.000:-
7. Främjande av övrig yrkesutbildning 5.000:-

V kap. 441.500:-

VI. Fornvården.

1. Till landskapsnämndens disposition för museiändamål 44.000:-
2. För fornvården (förslagsanslag) 8.000:-
3. För konserverings- och andra arbeten å Bomarsunds f.d. fästningsområde 4.000:-

VI kap. 56.000:-

VII. Biblioteks- och studiecirkelverksamheten.

1. Biblioteksinspektören, arvode 10.000:-
2. Biblioteksverksamheten (förslagsanslag) 40.000:-
3. Studiecirkelverksamheten 3.000:-

VII kap. 53.000:-

Kap.mom.

VIII. Allmän upplysningsverksamhet.

1. Främjande av vetenskapliga, litterära och konstnärliga strävanden 10.000:-
2. Understöd åt teatrar, sångkörer och orkestrar 10.000:-
3. Folknykterhetens främjande 10.000:-
4. Understöd åt idrottsorganisationer 12.000:-
5. Understöd åt Ålands ungdomsförbund 4.000:-
6. Kommunal upplysningsverksamhet 3.000:-
7. Landskapsnämndens dispositionsmedel för undervisningsändamål 15.000:-

VIII kap. 64.000:-

V Ht. 4.903.810:-

Sjätte huvudtiteln.

Näringarnas främjande.

I. Konsulentverksamheten.

1. Skogsvårdsinstruktören, grundlön 24.000:-
2. Fiskeriinstruktören, " 24.000:-
3. Trädgårdsinstruktören, " 19.500:-
4. Jordbruksinstruktören, " 25.500:-
5. Byggnadsinstruktören, arvode 24.000:-
6. Alders- och familjetillägg (förslagsanslag) 12.000:-
7. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 40.000:-

I kap. 169.000:-

II. Skogsvården.

1. Bidrag till skogsförbättringsarbeten (reservationsanslag) 20.000:-
2. Skogsvårdens främjande i övrigt 10.000:-
3. Underhåll av plantskolan 25.000:-
4. Understöd åt föreningar, som arbeta för skogsvårdens främjande 15.000:-

II kap. 70.000:-

III. Jordbruket och dess binäringar.

1. Jordförbättringsarbeten (förslagsanslag) 75.000:-
2. Ny- och betesodlingspremier (förslagsanslag) 100.000:-
3. Jordbrukets-, häst- och boskapsskötselns främjande 185.000:-
4. Kreatursförädlingsföreningar (förslagsanslag) 80.000:-
5. Svin-, får-, fjäderfä- och biskötselns främjande ... 16.000:-

6. Lantbruksklubbverksamheten 30.000:-

7. Lantbruksbokföringens främjande 5.000:-

8. Jordbruksförsöksverksamheten:

På Jomala gård	21.600:-	
Lokala fältförsök	3.500:-	
Trädgårdsförsöksfältet i Godby .	20.350:-	45.450:-

9. Jaktvårdens främjande (förslagsanslag) 7.000:-

III kap. 543.450:-

IV. **Fisket.**

1. Fiskerinäringens främjande 20.000:-

2. För fiskeriundersökningar och anordnande av fiskarkurser (förslagsanslag) 5.000:-

3. Fiskefyrar 4.500:-

4. Förbättrande av fiskleder och fiskhamnar 5.000:-

5. Landskapets andel i premier för försäkrade fiskredskap (förslagsanslag) 100.000:-

IV kap. 134.500:-

V. **Diverse anslag.**

1. Understöd åt föreningar:

Ålands Fiskarförening	6.000:-
Ålands Marthadistriktsförbund	12.000:-
Ålands Mejeriförbund	15.000:-

2. Hemslöjdens främjande 10.000:-

3. Till landskapsnämndens disposition för näringarnas främjande 10.000:-

V kap. 53.000:-

VI Ht. 969.950:-

Sjunde huvudtiteln.

Kommunikationerna.

I. **Väghållningen.**

1. Sommarvägunderhållet 800.000:-

2. Vinterväg- och vinterbrohållningen (förslagsanslag) 150.000:-

3. Färjhållningen (förslagsanslag) 150.000:-

4. Understöd åt kommunal- och bygdevägar:

byggnad och förbättring	65.000:-	
underhåll (förslagsanslag)	100.000:-	165.000:-

Kap.mom.

5. Vägbyggmästare, grundlön 28.500:-
6. Alders- och familjetillägg (förslagsanslag) 3.480:-
7. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 15.000:-
8. Vägnämndsarvoden (förslagsanslag) 8.000:-
9. Vägsyner och oförutsedda utgifter 20.000:-
10. Bidrag åt kommuner till inlösen av vägområden (förslagsanslag) 50.000:-
11. Till landskapsnämndens disposition för vägändamål ... 10.000:-

I kap. 1.399.980:-

II. Gästgiveri- och skjutshållningen.

1. Enligt godkända entreprenadanbud (förslagsanslag) .. 63.000:-
2. Inspektion och till oförutsedda utgifter 3.000:-

II kap. 66.000:-

III. Sjökommunikationerna.

1. Understöd för upprätthållande av regelbunden trafik i yttre skärgården 85.000:-
2. Upprensning av båtleder 5.000:-
3. Till anläggning av ångbåtsbryggor 60.000:-

III kap. 150.000:-

VII Ht. 1.615.980:-

Åttonde huvudtiteln.

Social verksamhet.

I.

1. Fattigvårdsinspektionen 5.000:-
2. Barnskyddsverksamheten (förslagsanslag) 30.000:-
3. Bidrag till understödande av välgörenhets- och sedlighetsarbetet 1.000:-
4. Medellösa barns och svaga personers yrkesutbildning 4.000:-
5. Läsesal för sjömän 5.000:-
6. Till proteser (förslagsanslag) 2.000:-
7. Förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden (förslagsanslag) 10.000:-
8. Reserv- och nödhjälpsarbeten (förslagsanslag) 100.000:-
9. Blindhetsunderstöd (förslagsanslag) 20.000:-
10. Vårdutgifter, som skola ersättas eller förskotteras av landskapet (förslagsanslag) 50.000:-
11. Folkpensionspremier (förslagsanslag) 2.000:-

I kap. 229.000:-

VIII Ht. 229.000:-

Nionde huvudtiteln.

Anslag för av landskapet disponerad statsegendom.

I. Jordegendomarna.

1. Avlöningar:

1 skogvaktare och arbetsledare, grundlön 18.000:-

2. Ålders- och familjetillägg (förslagsanslag) 3.000:-

3. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 12.000:-

4. Avverknings- och transportkostnader 150.000:-

5. Skogsvårdsarbeten av olika slag 30.000:-

6. Skogsprodukter för allmännyttiga ändamål 15.000:-

7. Allmänna kostnader (förslagsanslag) 50.000:-

8. Utgifter för Jomala gård 103.200:-

I kap. 381.200:-

II. Årsunderhåll av byggnader och tomter.

1. Ålands allmänna sjukhus 15.000:-

2. Mumlinge sjukstuga 4.000:-

3. Ålands lyceum 7.000:-

4. Mariehamns högre navigationsskola 4.000:-

5. Ålands lantmännaskola 4.000:-

6. Brandstodspremier (förslagsanslag) 10.000:-

7. Arvode för uppsikten över i landskapets vård befintliga staten tillhöriga byggnader 6.000:-

II kap. 50.000:-

IX Ht. 431.200:-

Tionde huvudtiteln.

I. Diverse anslag.

1. Revisionskostnader (förslagsanslag) 15.000:-

2. Räntor (förslagsanslag) 400.000:-

3. Fackutlåtanden (förslagsanslag) 10.000:-

4. Ålandsdelegationen (förslagsanslag) 25.000:-

5. På lag grundade utgifter (förslagsanslag) 25.000:-

6. Ersättning för älgskador (förslagsanslag) 25.000:-

7. Sälpremier (förslagsanslag) 15.000:-

8. Pensioner (förslagsanslag) 450.000:-

9. Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter 12.000:-

10. Turismens främjande 25.000:-

Kap.mom.

11. Utbildning av brandbefäl 5.000:-

12. Oförutsedda utgifter (förslagsanslag) 50.000:-

13. Av brandlagen för Mariehamns stad föranledda kostnader (förslagsanslag) 5.000:-

14. Temporär förhöjning av innehavares av tjänster och befattningar i landskapet familjetillägg (förslagsanslag) 85.000:-

15. Temporära tilläggsarvoden och dyrortstillägg åt innehavare av landskapstjänster och befattningar (förslagsanslag) 300.000:-

16. Temporära tilläggsarvoden och extra familjetillägg åt i landskapets landskommuner anställda folkskollärare (förslagsanslag) 180.000:-

17. Temporära pensionstillägg åt tjänstemän, som åtnjuta landskapspension (förslagsanslag) 77.600:-

I kap. 1.704.600:-

X Ht. 1.704.600:-

KAPITALUTGIFTER.

Elfte huvudtiteln.

Icke inkomstbringande kapitalutgifter.

I. Landstinget.

1. Komplettering av sessions- och kanslilokalernas inventarier 1.000:-

I kap. 1.000:-

II. Landskapsstyrelsen.

1. Komplettering av inventarierna i landskapsnämndens lokaliteter 1.000:-

II kap. 1.000:-

III. Polisväsendet.

1. Polisernas telefoner (förslagsanslag) 1.500:-

III kap. 1.500:-

IV. Hälso- och sjukvården.

1. Möbler till ett sköterskerum 4.000:-

IV kap. 4.000:-

V. Undervisningsväsendet.

1. Till amortering av lantmannaskolans statslån 4.800:-

2. Balkong till andra lärarbostaden 1.800:-

V kap. 6.600:-

VI. Kommunikationerna.

1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten 125.000:-

VI kap. 125.000:-

XI Ht. 139.100:-

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

I. Näringarnas främjande.

1. Lån för jordförbättringsarbeten (reservationsanslag) 75.000:-

I kap. 75.000:-

II. Jordinlösen.

1. För jordinlösen i enlighet med § 5 i garantilagen (förslagsanslag) 500.000:-

II kap. 500.000:-

XII Ht. 575.000:-

Summa utgifter Mk. 14.034.532:50

Mariehamn den 4 november 1941.

På landskapsnämndens vägnar:

Viktor Strandfäs.

Werner Eker